

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A pottery and stone artefact assemblage was gathered by surface collection in “Dvorské” field at the boundary between Horní Dubňany (Znojmo District) and Dukovany (Třebíč District) cadastral areas, indicating a previously unknown Neolithic settlement, which could be probably associated with the Moravian Painted Ware culture.

Martin Kuča

Hovorany (okr. Hodonín)

„Nivky“.

Lengyelská kultura. Sídliště, hrob. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK – -573511, -1188845; -573264, -1188751; -573248 -1188794; -573498 -1188883

V průběhu podzimu 2021 probíhal na hřebeni při severním okraji katastru obce Hovorany předstihový záchraný výzkum před vlastní stavbou tranzitního plynovodu Moravia. Lokalita se nachází na výrazném hřebenu, přecházejícím ze západu, severu a východu v prudké svahy dosahující převýšení 40–50 m. Z jihu je svah pozvolnější. Vlastní skrývka o délce cca 500 a šířce 30 m byla situovaná mezi kótami 239,3 a 241 m. Pod cca 40 cm mocnou vrstvou ornice se nacházelo geologické podloží tvořené relativně pestrou směsicí světlých písků a písčitých jíílů (třetihorní karpatský flyš), v omezené míře potom sprašovými hlínami.

V ploše výzkumu bylo identifikováno několik desítek zahloubených objektů, z toho více jak polovinu tvořily mělké křulové jámy, avšak bez náznaku vyšší struktury. Zbytek představoval blíže nespecifikované sídlištní jámy (obr. 7) obsahující bohatý nálezový inventář a jeden lidský hrob v mělké prohlubni (špatně dochovaný jedinec bez lebky, obr. 8). Prozkoumané sídlištní jámy obsahovaly převážně fragmenty keramických nádob (někdy i velké části) a další běžné sídlištní nálezy (kosti, mazanice, kamenná industrie). Jen u několika málo keramických jedinců se na povrchu střepu dochovaly zbytky malby. Na základě získaného archeologického materiálu jde o monokulturní lokalitu

Obr. 7. Hovorany. Sídlištní jáma lengyelské kultury. Foto R. Bíško.

Fig. 7. Hovorany. Settlement pit of the Lengyel culture. Photo by R. Bíško.

Obr. 8. Hovorany. Hrob H800 (lengyelská kultura?). Foto R. Bíško.

Fig. 8. Hovorany. Grave H800 (Lengyel culture?). Photo by R. Bíško.

zařaditelnou do období lengyelské kultury. Ve výše zmíněném hrobě se nepodařilo zjistit žádný datovatelný materiál, s ohledem na monokulturní charakter lokality by proto mohl hrob teoreticky spadat datačně do stejného období. Kromě pozůstatků neolitického sídliště se na ploše výzkumu nacházely také části dvou německých okopů z druhé světové války.

Literatura

AMČR: Záznam M-202200457 [cit. 2022-03-28]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

A part of a settlement from the Lengyel culture period was examined during a rescue excavation in Hovorany – “Nivky” field (Hodonín District) in 2021 (Fig. 7). Besides ordinary settlement pits and shallow postholes, a human inhumation grave without grave goods was uncovered (Fig. 8). Given the single-period character of the site, it might be theoretically dated to the Late Neolithic period.

Richard Bíško

Ivančice (k. ú. Hrubšice, okr. Brno-venkov)

„Za Dvorem“, parc. č. 29/3, 281/2, 281/31–281/33.

Kultura lineární keramiky. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0903792N, 16.3071286E

Lokalita se nachází na jihozápadním okraji obce v blízkosti hrubšického zámku. Záchraný výzkum byl vyvolán výkopovými pracemi pro zavedení kabeláže nízkého napětí (jaro 2021) a později (září až prosinec) také skrývkou pro příjezdovou komunikaci, která bude zajišťovat přístup pro budoucí rodinné domy. Výzkumem byla prozkoumána část polykulturní lokality, přičemž jednu z hlavních sídlištních komponent představuje kultura s lineární keramikou. Do tohoto období bylo možné datovat několik sídlištních jam a hliníků, z nichž jeden obsahoval destrukci pece. Dále bylo identifikováno množství křulových jam, z nichž některé budou s vysokou pravděpodobností také souviset s osídlením ze staršího neolitu. Podrobnější vyhodnocení nálezových situací stále probíhá. Kromě kultury s lineární

keramikou zde bylo zjištěno také osídlení z doby bronzové a doby římské (viz příslušné oddíly). Výzkum rozšířil dosavadní poznatky o pravěkém osídlení na katastrálním území Hrubšic (cf. Košťálek 1989, 41).

Literatura

Košťálek, P. 1989: Katalog nálezů z období neolitu. In: L. Belcredi et al.: *Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov*. Brno: Okresní muzeum Brno-venkov, 33–60.

Summary

A part of a multi-period prehistoric settlement with a significant Linear Pottery culture period component was examined in 2021 on the outskirts of Hrubšice (a local part of Ivančice, Brno-Country District) during a rescue excavation brought about by the construction of the infrastructure for future family houses.

Alžběta Čerevková, Katarína Bučová Čerňavová

Ivančice (k. ú. Němčice u Ivančic, okr. Brno-venkov) „Na Kuklách“.

Neolit–eneolit. Ojedinělý artefakt. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: Městské kulturní středisko Moravský Krumlov, p. o., – Městské muzeum.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0800642N, 16.3725339E

Při povrchovém průzkumu polní trati „Na Kuklách“ byla na mírném svahu spadajícím k řece Rokytné nalezena čepel z rohovce typu Krumlovský les, variety II. Nadmořská výška nálezu je přibližně 260 m. Podrobnější ohledání místa nepřineslo další artefakty. Nález lze zařadit pouze rámcově do průběhu neolitu až eneolitu. Z této polohy se jedná o první doklady pravěkých aktivit.

Literatura

Neuveveno.

Summary

A blade from Krumlovský les chert, variety II, was found on a slight slope descending towards the River Rokytná during a surface survey in Ivančice – “Na Kuklách” field (Brno-Country District). A more detailed survey of the site did not yield any more artefacts. The find can only be dated generally to the Neolithic or Eneolithic.

Martin Kuča

Karlín (k. ú. Karlín na Moravě, okr. Hodonín) „Dušnice“.

Kultura lineární keramiky. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 48.9680086N, 16.9773000E

V průběhu předstihového archeologického výzkumu na trase VTL plynovodu Moravia byla odkryta plocha o šířce cca 15 m a délce téměř 300 m, v jejímž prostoru byly zachyceny pozůstatky větší osady lidu kultury s lineární keramikou. Na svahu

skloněném k jihu byly kromě běžných sídlištních jam odkryty také půdorysy několika nadzemních dlouhých domů. Půdorysy sestávaly z menších kúlových jam, které byly umístěny v pravidelných rozestupech v pěti řadách a tvořily tak základní nosnou konstrukci. Délka domů se pohybovala mezi 20 až 40 m. V bezprostřední blízkosti delších stěn zkoumaných domů se nacházely stavební jámy většinou nepravidelných tvarů, z nichž pochází archeologický materiál v podobě zlomků keramiky a zvířecích kostí.

Největší část získaného inventáře náleží fragmentům keramických nádob, mezi kterými byly zjištěny jak hrubší hrncovité tvary s motivy obilného klasu a deště, tak i jemnější nádobky polokulovitých tvarů zdobené lineárním ornamentem. Spektrum nálezů doplňují artefakty ze skupiny štípané (čepelky, škrabadla a další nástroje) a ostatní makrolitické kamenné industrie (zrnotěrky).

Dva půdorysy nadzemních domů se navzájem překrývaly, což poukazuje na dvě chronologicky odlišné fáze sídliště (obr. 9). Díky zjištěné superpozici kúlových jam je tak možné rozeznat časovou posloupnost jednotlivých staveb. Tuto skutečnost potvrzuje i nalezený materiál ze sídliště, který je možné podle výzdoby na keramice datovat jak do starší, tak i mladší fáze staršího neolitu.

Předstihový výzkum bude pokračovat v další části plochy v následujícím roce, přičemž celková šířka zkoumané plochy dosáhne 26 m.

Literatura

Neuveveno.

Obr. 9. Karlín. Letecký snímek superpozice půdorysů dvou dlouhých domů kultury s lineární keramikou. Foto I. Čižmář.

Fig. 9. Karlín. Aerial photo of the superposition of the two Linear Pottery longhouses. Photo by I. Čižmář.

Summary

A part of a settlement from both the earlier and later phases of the Linear Pottery culture was examined during a rescue excavation on the route of the Moravia high-pressure gas pipeline in Karlín – “Dušnice” field (Hodonín District). Besides various settlement pits, the excavation uncovered several longhouse layouts with at least two of them in mutual superposition (Fig. 9).

Ivan Čižmář, Martin Golec, Dominika Václavíková